

izlučen; a sada se uz ona četiri može zajedno i Karmelski kao peti blagosloviti i obući.

c) *Novo*. Rubrikama de Communionem infirmorum dodana je nota pod linijom, koja govori o povlastici, što ju daje dekret S. C. C. od 7. XII. 1906. onim bolesnicima, koji ne mogu biti natašte, a opet nijesu tako bolesni, da im se sveta pričest dade kao popudbina. U prvom Appendix-u (str. 12*), naveden je taj dekret doslovno kao i tumač k njemu izdan od iste kongregacije 25. III. 1907. — Kod Posljednje Pomasti navedena je formula, koja se ima upotrijebiti u skrajnoj nuždi izdana od S. Congr. S. Officii 25. IV. 1907. — U „ordo commendationis animae“ u prvom molitvi Proficiscere iza riječi: qui in te effusus est dodano je: „in nomine gloriosae et sanctae Dei Genitricis Virginis Mariae“, a u trećoj Comendo te umetnuto je pred mitis atque festivus: „sancta Dei Genitrix Maria suos benigno oculos ad te convertat.“ Iza molitve Delicta juventutis dodana je posebna preporuka Majci Božjoj, koja počinje riječima: „Clementissima Virgo . . .“ — U prvom Appendix-u na str. 11* dodan je izvatak iz Apostolske konstitucije Tradita ab antiquis od 14. IX. 1912.: de sacra Communionem promiscuo ritu suscipienda. — U Litanijama Imena Isusova dodan je zaviv: Per sanctissimae Eucharistiae institutionem tuam. Molitva poslije tih litanija završuje se kratko. — Dodane su Litanije o presvetom Srcu Isusovu i o sv. Josipu. — Kod Litanija Lauretanskih dodane su molitve prema raznom vremenu crkvene godine. — Uz „Exorcismus in satanam et angelos apostaticos“ izdan od Leona XIII. uvršteno je u ovaj novi ritual mnogo raznih blagoslova: Officinae librariae et machinae typographicae — Vehiculi seu currus — Novae campanae, quae tamen ad usum Ecclesiae non inserviat — Lecticae pro nifirmis — Machinae ad extinguendum incendium — Novae navis piscatoriae. — Zatim „formulae benedicendi et imponendi“ raznovrsne škapulare: B. M. V. de monte Carmelo propria ord. Carm. Calceatorum — B. M. V. de bono Consilio — s. Joseph — Immaculati Cordis B. M. V. — Ss. Cordium Jesu et Mariae — Sacri Cordis Jesu. — Nadalje: Ritus benedictionis et impositionis s. numismatis B. M. V. immacul. — Formula

benedicendi Lilia in honorem s. Antonii Patavini.

Na koncu je još dodan blagoslov vode, in Vigilia Epiphaniae Domini. Formulu je odobrila S. R. C. 6. XII. 1890. Ova se formula bitno razlikuje od one u starom ritualu nadbiskupije zagrebačke. Blagoslov počinje pjevanjem litanija sviju Svetih. Iza Pater noster poslije litanija pjevaju se Psalmi 28., 45. i 146. sa svojim antifonama. Poslije Psalama pjeva celebrant Exorcismam contra Satanam et Angelos apostaticos. Zatim dolazi Antifona, iza koje se pjeva Benedictus ili Magnificat, a onda Dominum vobiscum s oracijom Epifanije. Blagoslov sam počinje s Adjuvatorium nostrum, te je isti kao onaj obični „Ordo ad faciendam aquam benedictam.“ Završuje se sa svećanim pjevanjem „Te Deum laudamus.“ — Budući da je kod nas običaj blagosiljati vodu u oči Bogojavljenja, a ova stara formula ne smije se upotrebljavati, valjalo bi tražiti da se ova nova dopusti i kod nas. Na svoju ruku ne smije se ni ova upotrijebiti, jer je rezervata.

S. Gjanić.

Novi katekizmi.

Herderova knjižara u Freiburgu izdala je ove godine za nadbiskupiju freiburšku tri nova, ilustrovanata katekizma (Kleiner Katechismus, Katholisches Religionsbüchlein i Mittlerer Katechismus). Sam tekst katekizma obradio je na novo I. Linden S. I. po Deharbeovom katekizmu. Kath. Religionsbüchlein sadržaje i malu bibl. povijest, a srednji katekizam kratku crkv. povijest, tumačenje sv. mise, prikaz crkv. godine i kršč. životni red.

Držim, da je bila sretna ideja ilustrovati katekizam, jer upravo katekizam sa svojim apstraktnim sadržajem i lapidarnim rečenicama, težak je za dječje shvaćanje i traži, da se s ilustracijama rastumači. Slike u ovim katekizmima su sasna druge naravi od bibl. slika — one su većinom simboličke, liturgijske, hagiografske i topografske.

Sada nastaje pitanje, kako je riješena zadaća s ilustracijama. Svi dakako ne će naći sve svoje želje u tom pogledu ispunjene. Ali to stoji, da su slike uspjele. Slike je izradio svećenik i slikar Josip Amrhein, te su mirne i jednostavne, kako odgovara dostojanstvu katekizma i djetinjoj čudi.

Josip Schwarz izdao je k tomu knjigu „Erklärung der Katechismus-Bilder“ (cijena M 1-80, str. 140.), u kojoj tumači za katehete pojedine slike katekizma, što se u toj knjizi nalaze.

On ne tumači samo, što koja slika znači, već i pokazuje, kako se u katekezi može pojedina slika upotrijebiti.

Dr. Leopold.

Pregled časopisâ.

Hrvatska straža za kršćansku prosvjetu. Časopis namijenjen filozofiji i drugim znanostima. Glasilo „Leonova društva“ u Senju. Urednik dr. Fran Binički. Rijeka 1913. God. XII. br. 1. — Fra Ign. Radić: Ukočenost katoličke dogme. — O. Talija: Da li je moguća kršćanska apologetika? — Ivan Eiler: Kantova teorija o spoznaji. — F. Martinčević: Postanak i razvitak religije. — Književnost — Svaštice.

Vrhbosna. Katoličkoj prosvjeti. Sarajevo 1913. Izdaje kaptol Vrhbosanski. Uređuje Dr. Antun Buljan. Br. 15-22. — Milan Smolka: Velehradski jubilej. — Cvjetko Gruber: Liturgija sv. mise kompendij crkvene povjesti. — Matija Manjarić: Naši „Salezijevci“ i „Jeronimovci“. — Ante Messner: Šitne uspomene iz Njemačke. — O. Urban Talija: Religiozna skepsa i kršćanska apologetika — Dr. Antun Buljan: Slov. hrv. kat. kongres u Ljubljani. — Dr. Josip Marušić: Spaljivanje mrtvaca. — Dr. Fr. Ks. Novak: Radost. — Fra Ign. Radić: Apostolat sv. Ćirila i Metoda. — Mate Ivanišević: „Slobodna misao“ u Hrvatskoj. — Dr. Njaradi: Nepoznati mučenici unije u Rusiji. — Dopsi — Vjesnik — Prosvjeta.

Kršćanska škola. Pedagoški i didaktični list. Glasilo hrv. katol. katehetskog društva. Zagreb 1913. Br. 7. i 8. — Kongres slavenskih katoličkih pedagoga u Ljubljani. — Odgovornost odgojitelja. — Jedan spomenik Konstantinov. — Nastavni plan za pučke škole. — Jubilej školskog zakona 31. X. 1888.—31. X. 1913. — Učitelj i kateheta. — Književni pregled. — Vjesnik. — Prilog.

Serafinski perivoj. List za kat. prosvjetu i zabavu. Sarajevo. Franjevački samostan. Godina XXVII, Uređuje Dr. O. J. Jelenić. Br. 8-11. Dr. F. M. Blažević: Jesu li napadaji na privatni posjed opravdani? — Guenot-Mišura: Neronove žrtve. — Dr. Arnold: Pjesme. — F. D. Zubac: Moderni svetac. — O. F. K.: Dojam s trsatskog i ljub. kongresa. — Ilijić: Iz „religioznih harmonija“ (pjesme). — Prof. Strohal: Konstitucioni fratara trećega reda. — Listak. — Vjesnik. — Književna smotra.

Zeitschrift für katholische Theologie. IV. Quartalschrift 1913. Innsbruck. Felic. Rauch. (L. Pustet). — Anton Prešern S. I.: Die Beziehungen der Sonntagsfeier zum 3. Gebot des Decalogs. — Dr. Heinrich Mayer: Geschichte